

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας Γ' ΕΠΑΛ – 20/6/2020
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1. α) Σωστό β) Σωστό γ) Λάθος δ) Λάθος ε) Λάθος

A2.

1 → γ 2 → β

ΘΕΜΑ Β

B1.

α. Σε πολύ παλαιότερες εποχές κάθε νοικοκυριό ήταν αναγκασμένο να παράγει σχεδόν όλα τα προϊόντα που του ήταν απαραίτητα. Οι ανταλλαγές προϊόντων μεταξύ νοικοκυριών ήταν πολύ περιορισμένες.

Στη σύγχρονη εποχή κάθε άτομο συνήθως απασχολείται στην παραγωγή ενός μόνο προϊόντος (ή ακόμη και ενός μέρους κάποιου προϊόντος), ενώ ταυτόχρονα καταναλώνει πολλά προϊόντα, στην παραγωγή των οποίων δε συμμετέχει. Το φαινόμενο αυτό ονομάζουμε καταμερισμό έργων ή της εργασίας. Παράλληλα όμως με τον καταμερισμό των έργων αναπτύσσονται και οι ανταλλαγές προϊόντων μεταξύ των ατόμων, γιατί διαφορετικά δε θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν οι διάφορες ανάγκες τους. Όπως θα δούμε πιο κάτω, οι ανταλλαγές γίνονται με τη μεσολάβηση του χρήματος.

β. Ο καταμερισμός των έργων έχει τεράστια σημασία για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής. Χωρίς καταμερισμό, ο τεράστιος πλούτος των σημερινών οικονομιών δε θα ήταν δυνατό να δημιουργηθεί.

γ. Τα πλεονεκτήματά του είναι τα εξής:

- (i) Κάθε άτομο μπορεί να απασχοληθεί εκεί όπου μπορεί να αποδώσει περισσότερο αντί να κάνει ταυτόχρονα και δουλειές στις οποίες δεν είναι αποδοτικό.
- (ii) Όταν ένα άτομο ασχολείται με μία μόνο εργασία, αναπτύσσει σιγά σιγά μεγάλη δεξιοτεχνία και ικανότητα στην εργασία αυτή και αυξάνει την απόδοσή του.
- (iii) Η μεγάλη εξειδίκευση οδηγεί και σε διάφορες βελτιώσεις του τρόπου με τον οποίο γίνεται η παραγωγή, δηλαδή σε διάφορες εφευρέσεις, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής

δ. Βέβαια η μεγάλη εξειδίκευση των ανθρώπων σε μία δραστηριότητα που συχνά είναι πολύ περιορισμένη, μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση.

Π.χ. Ένας εργάτης που κάνει κάθε μέρα την ίδια δουλειά και σε πολλές περιπτώσεις τις ίδιες κινήσεις, είναι φυσικό να κουράζεται από τη ρουτίνα της δουλειάς. Αυτό είναι ένα σοβαρό μειονέκτημα του καταμερισμού των έργων.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Από εκφώνηση $\Psi_{\Delta}=0$

$$ΚΕΧ_{A \rightarrow B} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 2 = \frac{\Psi - 600}{100 - 0} \Leftrightarrow \Psi = 800$$

$$ΚΕ\Psi_{B \rightarrow A} = \frac{\Delta X}{\Delta\Psi} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

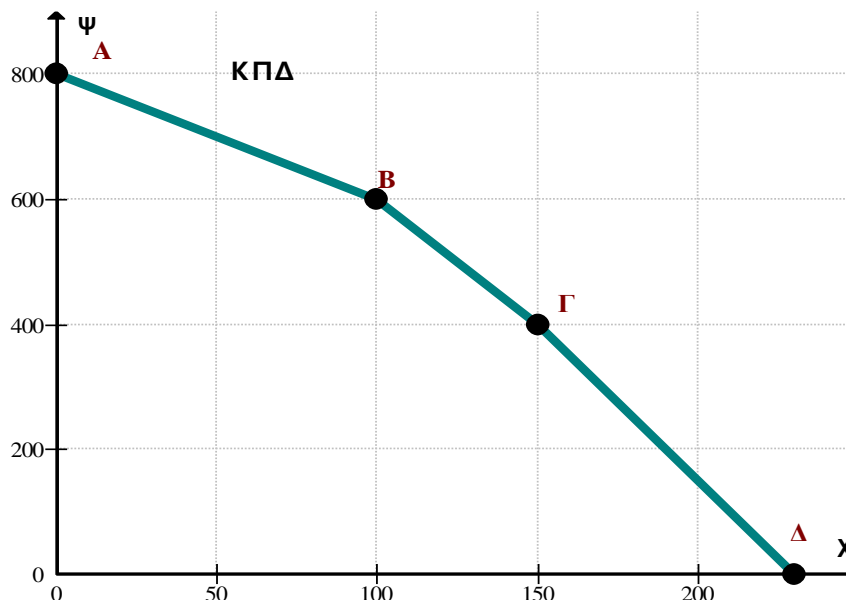
$$ΚΕΧ_{B \rightarrow \Gamma} = \frac{1}{ΚΕ\Psi} = 4$$

$$ΚΕΧ_{B \rightarrow \Gamma} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 4 = \frac{600 - 400}{X - 100} \Leftrightarrow X = 150$$

Ο πίνακας συμπληρωμένος είναι ο εξής

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Χ	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	Κόστος ευκαιρίας αγαθού Χ (σε μονάδες Ψ)	Κόστος ευκαιρίας αγαθού Ψ (σε μονάδες Χ)
A	0	800		
			2	0,5
B	100	600		
			4	0,25
Γ	150	400		
			5	0,2
Δ	230	0		

Γ2.

Γ3.

Συνδυασμός Ν (X=120, Ψ=500)

$$ΚΕ_{B \rightarrow B'}^X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 4 = \frac{600 - \Psi_{B'}}{120 - 100} \Leftrightarrow 80 = 600 - \Psi_{B'} \Leftrightarrow \Psi_{B'} = 520$$

Παρατηρούμε, λοιπόν, πως, όταν η οικονομία παράγει 120 μονάδες του αγαθού Χ, το μέγιστο της ποσότητας του Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 520 μονάδες, άρα ο συνδυασμός Ν (X = 120, Ψ = 500) είναι εφικτός.

Συνδυασμός Π (X=170, Ψ=350)

$$ΚΕ_{\Gamma \rightarrow \Gamma'}^X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 5 = \frac{400 - \Psi_{\Gamma'}}{170 - 150} \Leftrightarrow 100 = 400 - \Psi_{\Gamma'} \Leftrightarrow \Psi_{\Gamma'} = 300$$

Παρατηρούμε πως, όταν η οικονομία παράγει 170 μονάδες του αγαθού Χ, το μέγιστο της ποσότητας του Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 300 μονάδες, άρα ο συνδυασμός Π (X = 170, Ψ = 350) είναι ανέφικτος.

Γ4.

Για X=120 το μέγιστο της ποσότητας του αγαθού Ψ είναι 520

Για X=200 το μέγιστο της ποσότητας του αγαθού Ψ είναι

$$ΚΕ_{\Gamma \rightarrow \Gamma''}^X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 5 = \frac{400 - \Psi_{\Gamma''}}{200 - 150} \Leftrightarrow 250 = 400 - \Psi_{\Gamma''} \Leftrightarrow \Psi_{\Gamma''} = 150$$

Άρα, καθώς αυξάνεται το Χ από 120 σε 200 μονάδες, θα πρέπει να θυσιαστούν $520 - 150 = 370$ μονάδες του αγαθού Ψ.

Γ5. Ένας ανέφικτος συνδυασμός μπορεί να παραχθεί αν αυξηθούν αρκετά οι ποσότητες των παραγωγικών συντελεστών της οικονομίας ή αν βελτιωθεί αρκετά η τεχνολογία της παραγωγής ή αν συντελεστούν και τα δύο ταυτόχρονα.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Ονομαστικό ΑΕΠ₂₀₀₈ = P_{A2008} · Q_{A2008} + P_{B2008} · Q_{B2008} = 10 · 5 + 10 · 10 = 150

ΔΤ₂₀₀₈ = 100 ως έτος βάσης

Πραγματικό ΑΕΠ₂₀₀₈ = Ονομαστικό ΑΕΠ₂₀₀₈ = 150 ως έτος βάσης

Ονομαστικό ΑΕΠ₂₀₀₉ = P_{A2009} · Q_{A2009} + P_{B2009} · Q_{B2009} ⇒ 300 = P_{A2009} · 9 + 120 ⇒ P_{A2009} = 20

Πραγματικό ΑΕΠ₂₀₀₉ = $\frac{\text{Ονομαστικό ΑΕΠ}_{2009}}{\Delta T_{2009}} \cdot 100 = \frac{300 \cdot 100}{150} = 200$

ΣΧΟΛΙΟ:

Θα έπρεπε το Πραγματικό ΑΕΠ₂₀₀₉ να ήταν 200 ακόμα κι αν κάποιος μαθητής επιχειρούσε να το υπολογίσει με τον εξής τρόπο:

ΑΕΠ_{2009 σε σταθερές τιμές 2008} = P_{A2008} · Q_{A2009} + P_{B2008} · Q_{B2009} = 10 · 9 + 10 · 10 = 190

Ο πίνακας συμπληρωμένος είναι ο εξής:

Έτη	Τιμή αγαθού Α	Ποσότητα αγαθού Α	Τιμή αγαθού Β	Ποσότητα αγαθού Β	Α.Ε.Π. Ονομαστικό	Δείκτης τιμών με έτος βάσης 2008 (%)	Α.Ε.Π. Πραγματικό
2008	10	5	10	10	150	100	150
2009	20	9	12	10	300	150	200

Δ2.

$$\text{Κατά Κεφαλήν Πραγματικό ΑΕΠ}_{2009(1)} = \frac{\text{Πραγματικό ΑΕΠ}_{2009}}{\text{Πληθυσμός}_{2009(1)}} = \frac{200}{20} = 10$$

$$\text{Κατά Κεφαλήν Πραγματικό ΑΕΠ}_{2009(2)} = \frac{\text{Πραγματικό ΑΕΠ}_{2009}}{\text{Πληθυσμός}_{2009(2)}} = \frac{200}{40} = 5$$

$$\text{Μεταβολή Κ. Κ. Πραγματικού ΑΕΠ} = 5 - 10 = -5$$

Με μοναδικό κριτήριο το Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ η οικονομική ευημερία της υποθετικής οικονομίας χειροτέρευσε.

Δ3.

$$\text{Πραγματική \% μεταβολή ΑΕΠ}_{2008-2009} = \frac{200 - 150}{150} \cdot 100 \approx 33,3\%$$

Δ4.

Έτη	Τιμή αγαθού Α	Ποσότητα αγαθού Α	Τιμή αγαθού Β	Ποσότητα αγαθού Β	Α.Ε.Π. Ονομαστικό	Δείκτης τιμών με έτος βάσης 2008 (%)	Α.Ε.Π. Πραγματικό
2008	10	6	10	8	140	100	140
2009	20	9	12	10	300	150	200